

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/207/2021
Identifikačné číslo spisu:	5117234430
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5117234430.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. A., narodeného Q., G., zast. Advokátska kancelária VARMUS s. r. o., Čadca, Palárikova 83, proti žalovanému Slovenská republika, zast. Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Račianska 71, za účasti intervenienta na strane žalovaného JUDr. Eva Šteinerová, súdna exekútorka, Exekútorský úrad Nové Mesto nad Váhom, Lipová 7, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5C/9/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. júna 2020 sp. zn. 8Co/37/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 09. mája 2019 č. k. 5C/9/2018-161 výrokom I. konanie zastavil v časti o zaplatenie sumy 162,16 eur; výrokom II. žalobu zamietol; výrokom III. žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %; výrokom IV. intervenientovi náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

1.1. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3.033,59 eur spolu s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora spočívajúceho v nezákonnom vymožení jeho peňažných prostriedkov zo mzdy v žalovanej sume. Napriek tomu, že ako dedič po pôvodnej povinnej v exekučnom konaní zodpovedá za jej dlhy len do výšky nadobudnutého dedičstva, pričom dedičstvo bolo predĺžené, súdny exekútor nemal voči nemu pokračovať vo vymáhaní exekučnej pohľadávky.

1.2. Dňa 04. apríla 2019 zoberal žalobca žalobu v časti o zaplatenie sumy 162,16 eur späť, žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že si v žalobe nesprávne vyčíslil výšku v sume 3.033,59 eur, ale v konečnom dôsledku mu bola zrazená len suma 2.871,43 eur, preplatok vo výške 162,16 eur mu bol vrátený. Súd podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) konanie v tejto časti zastavil.

1.3. Pri rozhodnutí súd vychádzal z ustanovenia § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 bod 3, § 16 ods. 4, § 5 ods. 1, 3, § 6 ods. 4, § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 471 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 175m, § 175n, § 175o ods. 1, § 175p ods. 1, § 175t a § 175b Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. (ďalej len „OSP“).

1.4. Súd mal za to, že nie je daná kumulatívna existencia zákonom vyžadovaných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, že súdny exekútor konal v plnom rozsahu v súlade so zákonom, neporušil žiadne z ustanovení, týkajúce sa výkonu exekúcie, taktiež týkajúce sa prechodu záväzkov v prípade smrti fyzickej osoby na dedičov. Postup, na základe ktorého súdny exekútor konal tak, že pokračoval v konaní so žalobcom ako povinným, nemožno považovať za nesprávny úradný postup, keďže s ním konal ako s univerzálnym sukcesorom pôvodne povinnej.

1.5. V prípade, že dedičstvo bolo predĺžené, mal žalobca možnosť toto odmietnuť, resp. mal postupovať podľa § 471 ods. 1, 2 OZ, keďže k dohode medzi dedičmi a veriteľmi nedošlo, mal postupovať podľa ods. 2 a spravovať sa ustanoveniami OSP o likvidácii dedičstva, podať návrh podľa § 175n OSP na vydanie uznesenia, ktorým by súd vyzval veriteľov na oznámenie svojich pohľadávok, alebo postupovať podľa § 175p OSP, kedy mohol prenechať predĺžené dedičstvo veriteľom na úhradu dlhov. V prípade, že by nedošlo ani k dohode podľa § 175p OSP mohol súd uznesením nariadiť likvidáciu dedičstva, ku ktorej taktiež nedošlo. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, že by okrem sumy 238,50 eur uspokojil iného veriteľa, akýkoľvek iný dlh, čím by došlo k vyčerpaniu celej ceny dedičstva, na základe čoho by nezodpovedal za ďalšie dlhy svojej matky. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozhodol rozsudkom z 26. júna 2020 č. k. 8Co/37/2020-252 tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 vo výrokoch II., III. a IV. potvrdil (prvý výrok); vo výroku I. zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý (druhý výrok); žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (tretí výrok); intervenientovi na strane žalovaného priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (štvrtý výrok).

2.1. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že jednou zo základných zásad dedičského práva vôbec je, že dedením sa nemôže zhoršiť majetková situácia dediča. Preto je zodpovednosť dediča za záväzky poručiteľa dedičstvo ťažiac limitovaná výškou ceny nadobudnutého dedičstva. Ide o zásadu „pro viribus hereditatis“, teda o limitáciu zodpovednosti dediča za záväzky poručiteľa do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Zodpovednosť za dlhy poručiteľa je limitovaná stavom aktív dedičstva. Ak je dedičstvo predĺžené, teda pasíva prevyšujú aktíva, môžu sa dedičia chrániť pred neželanými dôsledkami spojenými so splynutím dedeného majetku s ostatným majetkom dediča tak, že sa dohodnú s veriteľmi o prenechaní predĺženého dedičstva veriteľom na úhradu dlhov (§ 471 ods. 1 OZ), alebo dôjde k likvidácii dedičstva (§ 471 ods. 2 OZ). Vzhľadom na uvedené zodpovednosť za dlhy poručiteľa zakotvená v § 470 OZ sa má vzťahovať na dediča vždy, teda aj v prípade predĺženého dedičstva. Táto skutočnosť preto nemá za následok, že by žalobca nezodpovedal za akékoľvek dlhy poručiteľa. Odvolací súd preto námietku žalobcu poukazujúceho v odvolaní v súvislosti s hodnotou majetku na osvedčenie o dedičstve, podľa ktorého dedičstvo bolo predĺžené, nepovažoval za dôvodnú.

2.2. Žalobca v odvolaní namietal, že súdny exekútor mohol a mal prihlásiť pohľadávku, ktorú vymáhal do dedičského konania, čo však neurobil, nakoľko z osvedčenia o dedičstve po poručiťke vyplýva, že pohľadávka, ktorú exekutoval, medzi uvádzanými pohľadávkami nie je. Podľa odvolacieho súdu z ustanovenia § 470 OZ vyplýva priama zákonná zodpovednosť dediča za dlhy poručiteľa bez toho, aby bolo nevyhnutné výslovne ukladať túto povinnosť v dedičskom rozhodnutí. Právna úprava dedenia teda nemá žiadne ustanovenie o tom, že dlh poručiteľa zanikne, ak nebol do dedičského konania veriteľom prihlásený.

2.3. Odvoláciu námietku žalobcu, že došlo k chybnému výkladu ustanovenia § 470 ods. 1 OZ súdom prvej inštancie majú za to, že slovami „cena nadobudnutého dedičstva“ mal v prípade prechodu dlhov zákonodarca na mysli plusovú hodnotu dedičstva, teda sumy, o ktorú aktíva dedičstva presahujú pasíva, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

2.4. Napokon žalobca považoval za nesprávny názor žalovaného a intervenienta na jeho strane, že on v konaní nepreukázal, že by uspokojil akékoľvek iné dlhy, okrem sumy 238,50 eur, čím by došlo k vyčerpaniu ceny dedičstva, s ktorým sa stotožnil okresný súd. Podľa odvolacieho súdu zo spisu vyplýva, že žalobca uhradil len pohľadávku súdneho exekútora JUDr. Jozefa Kadúcha v sume 238,50 eur, ale žiadnym spôsobom súdu nepreukázal, že by uspokojil akékoľvek iné dlhy po poručiťke, čím by došlo k vyčerpaniu celej ceny dedičstva, v dôsledku čoho by potom žalobca za akékoľvek ďalšie dlhy nezodpovedal. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Dovolateľ v dovolaní argumentoval, že z odôvodnenia rozsudkov súdov oboch inštancií vyplýva, že tak prvoinštančný, ako i odvolací súd, sa v plnej miere stotožnil s tvrdeniami žalovaného, ako i intervenienta - súdnej exekútorky, že žalobca v konaní nepreukázal, že by uspokojil akékoľvek iné dlhy, okrem sumy 238,50 eur, čím by došlo k vyčerpaniu sumy dedičstva. Uvedený názor žalovaného, s ktorým sa súdy prvej a odvolacej inštancie stotožnili, považuje žalobca za nesprávny. Podľa názoru žalobcu je potrebné skúmať hodnotu majetku podľa osvedčenia o dedičstve po matke žalobcu, ktoré konanie sa viedlo u notára ako súdneho komisára JUDr. Andreja Kubaščika pod 15D/600/2010 Dnot 281/2010. V zmysle tohto osvedčenia o dedičstve je dedičstvo predĺžené, keďže čistá hodnota dedičstva bola stanovená na - 478,19 eur. Súdna exekútorka súčasne mohla a mala prihlásiť pohľadávku, ktorú vymáhala do dedičského konania, čo však neurobila.

3.2. Žalobca považuje za právne záväzné osvedčenie o dedičstve po svojej matke, ktoré ho zaväzuje k zaplateniu pohľadávok uvedených v časti B/ pasíva, pričom medzi uvedenými pohľadávkami, ktorú exekutovala súdna exekútorka, nie je. Žalobca považuje za nesprávny právny záver súdu o tom, že ktokoľvek iný ako subjekty uvedené v časti B/ pasíva, osvedčenia o dedičstve, môžu od neho žiadať zaplatenie pohľadávok po zomrelej, a to iba z toho dôvodu, že nepredložil súdu dôkazy o tom, že zaplatil predmetné pasíva iným veriteľom, čím by sa vyčerpalá hodnota dedičstva. K plateniu predmetných pasív uvedených v osvedčení o dedičstve môže dôjsť aj v budúcnosti. Žalobca súčasne opakuje, že je zaviazaný rozhodnutím o dedičstve po svojej matke G. A. na zaplatenie jej dlhov, v rozhodnutí o dedičstve uvedených veriteľov a týmto je povinný splatiť dlhy do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. To, že pohľadávka, ktorú exekutovala súdna exekútorka vystupujúca v konaní ako intervenient, medzi nimi nie je, teda, že nebola riadne prihlásená do dedičstva, rozhodne nemôže ísť na ťarchu žalobcu.

3.3. Žalobca má jasne určené v rozhodnutí o dedičstve, ktorým veriteľom poručiťky je povinný vyplatiť ich dlhy, a tento okruh osôb nie je možné podľa názoru žalobcu rozširovať na základe svojvoľného rozhodnutia súdnej exekútorky vykonať exekúciu voči dedičom povinného, ktorého dedičstvo je predĺžené a súčasne pohľadávka súdnej exekútorky nie je uvedená v zozname pasív dedičstva. To, do akej miery došlo k vyplateniu dlhov poručiťky veriteľom uvedeným v osvedčení o dedičstve do súčasnej doby, je právne irelevantné, nakoľko ak bolo právo (v tomto prípade veriteľov) priznané súdnym rozhodnutím, premlčacia doba je 10-ročná, čiže ešte stále plyní a veritelia sa môžu kedykoľvek v priebehu tohto času domáhať plnenia od žalobcu, ktorý bude povinný ich titulom toho, že ich pohľadávky sú uvedené v rozhodnutí o dedičstve, vyplatiť týchto veriteľov, pričom však v takomto prípade by došlo k porušeniu základnej zásady dedičského práva platného v SR a síce, že dedením sa nemôže zhoršiť ekonomické postavenie dediča. Podľa jeho názoru cena ním nadobudnutého dedičstva predstavuje sumu 1/2 nadobudnutého dedičstva, t. j. sumu 3.109,93 eur. Ide o chybný výklad ustanovenia § 470 ods. 1 OZ.

3.4. Čistá hodnota dedičstva predstavovala - 478,19 eur. Dedičstvo, ktoré nadobudol žalobca je teda jednoznačne predĺžené. Žalobca má zo to, že slovami „cena nadobudnutého dedičstva“ mal v prípade prechodu dlhov zákonodarca na mysli plusovú hodnotu dedičstva, teda sumy, o ktorú aktíva dedičstva presahujú pasíva. V tomto prípade však pasíva dedičstva prevyšujú jeho aktíva, teda o plusovej hodnote dedičstva nemôže byť ani reč. Dedičské právo v Slovenskej republike vychádza zo zásady, že finančná situácia žiadneho dediča sa dedením nesmie zhoršiť. V tomto prípade však jednoznačne došlo k zhoršeniu finančného postavenia žalobcu, keďže na základe nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora došlo na základe osvedčenia o dedičstve 15D/600/2010, Dnot 281/2010 k vyexekuvaniu sumy 3.033,59 eur. zrážkami zo mzdy žalobcu, pričom však majetok žalobcu sa na základe osvedčenia o dedičstve 15D/600/2010, Dnot 281/2010 nerozšíril ani o jediný cent majetku. Bolo by teda v rozpore s dobrými mravmi a zásadou ekvity, ak by súd žalovanému nepriznal právo na náhradu škody, ktorá bola spôsobená nesprávnym postupom súdneho exekútora, nakoľko i súdny exekútor si musí byť vedomý, že uvedené dedičstvo bolo predĺžené a ďalším konaním súdneho exekútora na podklade osvedčenia o dedičstve 15D/600/2010, Dnot 281/2010 došlo k zhoršeniu finančného postavenia žalobcu, a to výrazným spôsobom.

3.5. Žalobca zároveň nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, že výsledok exekučného konania Okresného súdu Čadca sp. zn. 0Er/3382/1999 bol nesprávny a nemá absolútne žiaden právny význam pre posúdenie postupu súdneho exekútora v konaní sp. zn. EX 266/1999. Naopak žalobca sa domnieva, že výsledok predmetného konania (ktoré bolo právoplatné skončené) bol plne zákonný a má i pre konanie sp. zn. EX 266/1999 zásadný význam, nakoľko ide o konanie, ktoré s týmto konaním bezprostredne súvisí. Uznesením Okresného súdu Čadca z 11. novembra 2016 sp. zn. 0Er/3382/1999 bola exekúcia vedená u toho istého súdneho exekútora JUDr. Evy Šteinerovej - proti žalobcovi, v konaní č. EX 720/1999 a na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 0Er/3382/1999 vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Žalobca zároveň poukázal na skutočnosť, že rovnako ako v danom prípade - sp. zn. 0Er/3382/1999 - ani vo veci sp. zn. EX 266/1999 sa nezistilo, či predĺžené dedičstvo tvorí aj pohľadávka, ktorá bola vymožená v konaní, ktoré sa viedlo na Exekútorskom úrade JUDr. Evy Šteinerovej pod sp. zn. EX 266/1999.

3.6. Dovolateľ v rámci svojej argumentácie poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/13/2009, 5Cdo/64/2008, 3Cdo/75/2015, Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 529/09, rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 3183/2007, 20 Cdo 868/2011.

3.7. Na základe nesprávneho právneho názoru súdov oboch inštancií došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže žalobca si nemohol uplatňovať náhradu škody, ktorá mu vznikla v nezákonne vedenej exekúcii, kedy exekúcia na majetok žalobcu mala byť zastavená. Pre súdy oboch inštancií bol záväzný výsledok dedičského konania (zodpovednosť dediča za dlhy len do výšky zdedeného majetku) a konečný výsledok súdneho konania v obdobnej veci, ktoré sa viedli u tej istej exekútorky, keď exekučné konanie bolo zastavené. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Intervenient v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že neobsahuje žiadne nové skutočnosti, než žalobca uviedol doteraz, pričom tieto argumenty nemajú oporu v zákone.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie nie je prípustné.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

8. Najvyšší súd opakovane vyslovil názor, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

9. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/209/2015, 3Cdo/36/2016, 5Cdo/264/2014, 1Cdo/334/2013). Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať sa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolať sa vyvodil prípustnosť podaného dovolania okrem iného z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sú nesprávnym procesným postupom znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v rámci uplatnenia prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP len formálne označil uvedené ustanovenie, avšak žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikoval dôvodnosť tohto dôvodu dovolania, teda žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikoval, na základe akého nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu mu bolo znemožnené uplatnenie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uplatnený dovolací dôvod však bližšie vôbec nekonkretizoval a nešpecifikoval.

13.1. Obsahom jeho dovolacej argumentácie bol predovšetkým nesúhlas s právnym posúdením veci odvolacím súdom (aj súdom prvej inštancie). Dovolací súd na tomto mieste konštatuje, že všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu a polemizovanie s jeho skutkovými a právnymi závermi nepredstavujú kvalifikované vymedzenie uplatneného dovolacieho dôvodu zákonom stanoveným spôsobom, pretože dovolateľ neuviedol, v čom konkrétne spočíva vada zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP (§ 431 ods. 2 CSP). Na základe uvedené dovolací súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako procesne neprípustné.

14. Pre úplnosť k námietkam dovolateľa k zmätočnej vade podľa § 420 písm. f) CSP ohľadom jeho nesúhlasu s právnym posúdením veci súdmi nižšej inštancie, dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

14.1. Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy (v danom prípade najmä ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a § 471 OZ), na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná (v prejednávanej veci, či nárok na náhradu škody v požadovanej výške nie/je daný v dôsledku ne/správneho úradného postupu exekútorky), sa označuje ako právne posudzovanie veci. Samotným právnym posúdením veci ale nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti strany konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa dovolateľovi neodníмали možnosti uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 420 písm. f) CSP (viď vyššie bod 14.). Z tohto dôvodu boli otázky právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie v doterajšej judikatúre najvyššieho súdu považované (len) za relevantný dovolací dôvod, ktorým bolo možné odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 421 ods. 1 CSP), ktorý však ale sám osebe nezakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

14.2. S poukazom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že to, aký záver odvolací súd zaujal ohľadom ne/zákonnosti postupu exekútorky v exekučnom konaní, v dôsledku ktorého mala žalobcovi vzniknúť škoda, je otázkou spadajúcou pod právne posúdenie veci, ktoré vadu zmätočnosti nezakladá (viď vyššie body 14. a 14.1. tohto rozhodnutia).

15. Dovolateľ uplatnil taktiež dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

16. Podľa § 422 ods. 1 CSP písm. a), b) a c) dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

17. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

18. Citované ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine.

19. V prejednávanej veci výška peňažného plnenia (bez ohľadu na príslušenstvo), ktoré je predmetom dovolacieho konania, predstavuje sumu 2.870,90 eur (po odpočítaní 162,16 eur, vo vzťahu ku ktorej sume bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcu, od žalobcom uplatneného nároku 3.033,59 eur), pričom desaťnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie (t. j. 22. decembra 2017) je 4.350 eur (por. § 1 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2016 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy na rok 2017). Z uvedeného vyplýva, že výška predmetu dovolacieho konania neprevyšuje zákonom stanovenú hranicu majetkového cenu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri peňažnom plnení (ratione valoris), preto je prípustnosť dovolania žalobcu v zmysle § 422 CSP vylúčená. Zároveň je potrebné vylúčiť možnosť aplikácie ustanovenia § 422 ods. 1 písm. b) CSP o zníženom majetkovom cene vo výške dvojnásobku minimálnej mzdy v prípade sporov s ochranou slabšej strany z dôvodu, že predmet sporu (uplatnená pohľadávka) sa týka náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora.

20. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a) CSP, dovolací súd ani neskúmal, či rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozhodovaná odlišne. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobcu nepristúpil ani k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

21. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že v danej veci dovolanie žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto jeho dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

22. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.